

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

w sprawie z wniosku K. J.

o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Janusza Niczyporuka
wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I NKRS 19/23,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 5 listopada 2024 r.,

wniosku wnioskodawcy o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego
Jarosława Sobutki wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie
o sygn., akt I NB 10/23,

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

27 lipca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek K. J. (nadany w dniu
25 lipca 2023 r. w placówce pocztowej) o zbadanie spełnienia wymogów
niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego – Jarosława Sobutki.

6 sierpnia 2024 r. dokonano losowania członków składu orzekającego w
sprawie wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności
(sprawa I NB 2/24).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym w ramach działalności Sądu Najwyższego lub jego organów niedopuszczalne jest kwestionowanie umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa. Nadto, na podstawie art. 29 § 3 ustawy o Sądzie Najwyższym niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Jednak na podstawie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

W przedmiotowej sprawie wniosek został złożony względem sędziego Sądu Najwyższego (odpowiednio do art. 29 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym), przez uprawnionego (tak jak w art. 29 ust. 7 ustawy o Sądzie Najwyższym), w ustawowym terminie (odpowiednio do art. 29 § 8 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Jednak wniosek nie spełnia wymogu z art. 29 § 6 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym. Został bowiem złożony w sprawie I NB 10/23 dotyczącej wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Janusza Niczyporuka wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I NKRS 19/23. We wskazanym przepisie nie mieści się samo postępowanie wskazane w art. 29 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym (czyli tzw. postępowanie testowe; zob. postanowienie SN z 27 sierpnia 2024 r., I NB 3/24).

Ubocznie można odnieść się do treści złożonego wniosku.

Art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym stanowi, że wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z

dowodami na ich poparcie. Wymagania te powinny być spełnione pod rygorem odrzucenia wniosku bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 29 § 10 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Złożony wniosek nie spełnia opisanych wymagań. Z uzasadnienia wniosku wynika, iż zgłoszone żądanie jest motywowane jedynie ogólnymi okolicznościami towarzyszącymi powołaniu sędziego Sądu Najwyższego Jarosława Sobutki. Nie wskazano natomiast na szczególne okoliczności, które mogłyby prowadzić do negatywnej oceny w tym zakresie. Nie powołano się również na okoliczności dotyczące postępowania sędziego Sądu Najwyższego Jarosława Sobutki po powołaniu.

Wnikliwa analiza uzasadnienia wniosku prowadzi zatem do uznania, iż oprócz uogólnionych wywodów w przedmiocie powoływania sędziów w Polsce (uszczegółowionych jedynie poprzez ich powiązanie z imieniem i nazwiskiem sędziego), nie wskazano w nim na okoliczności bezpośrednio związane z osobą sędziego Jarosława Sobutki, które byłyby w jakikolwiek sposób powiązane z wymogiem formalnym wniosku przewidzianym w art. 29 § 9 w zw. z art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Ponadto uprawniony nie zawarł w uzasadnieniu wniosku wyводу dotyczącego naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności mogącego mieć wpływ na wynik sprawy (nie służyły też temu wnioski dowodowe zawarte w punktach 3 i 4 pisma). Z uzasadnienia wniosku wynika jedynie konkluzja, iż uprawniony kwestionuje brak zdolności do sprawowania czynności orzeczniczych związany z domniemaniem braku instytucjonalnych gwarancji niezawisłości i bezstronności (powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka). Ponadto uprawniony powołał się na swoje postępowanie, tj. „okoliczność wycofania przez nią wraz z innymi sędziami poparcia kandydatury jednego z członków nowej KRS”. Należy wskazać, iż wymieniona okoliczność dotyczy postawy i działań uprawnionego, a nie sędziego Jarosława Sobutki. W przedmiotowym postępowaniu istotne są jednak okoliczności dotyczącego sędziego Jarosława Sobutki, a nie okoliczności odnoszące się bezpośrednio do zachowań uprawnionego w określonych sytuacjach.

Ponownie należy przypomnieć, iż art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszcza badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. W przedmiotowej sprawie uprawniony nie wykazał:

- okoliczności, które wskazywałyby na naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności (nie wskazano na żadną sprawę, w ramach której ów standard – z racji na status sędziego Jarosława Sobutki – został naruszony),
- okoliczności, które wskazują na możliwość bezpośredniego oddziaływania na wynik sprawy (dodatkowo nie wymieniono ani jednej sprawy, w której do tego doszło, a która była rozstrzygana przez sąd, do składu którego był wyznaczony sędzia Jarosław Sobutka) lub okoliczności dotyczących uprawnionego.

Tym samym należy uznać, że wbrew art. 29 § 9 pkt 2 ustawy o Sądzie Najwyższym uprawniony przedstawił dowody, które odnoszą się jedynie do procedury powołania sędziego Sądu Najwyższego Jarosława Sobutki. Choć ustawodawca w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym używa sformułowania „może doprowadzić ...”, to nie oznacza to, że uprawniony w swoim wniosku może jedynie wskazywać na przypuszczenia, przewidywania lub abstrakcyjne rozważania dotyczące relacji między spełnieniem przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności a naruszeniem standardu niezawisłości lub bezstronności, mającym wpływ na wynik sprawy. Uprawniony powinien przywołać dowody na ich poparcie.

Zatem wniosek niespełniający przede wszystkim wymagania, o którym mowa w art. 29 § 6 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym oraz ubocznie nie spełniający wymagań z art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych (na podstawie art. 29 § 10 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Ponadto należy wskazać, iż możliwość odrzucenia wniosku w składzie jednoosobowym na posiedzeniu niejawnym, została już dostrzeżona i przeanalizowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (choćby w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22; uzasadnieniu

postanowienia Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2023 r. III CB 10/23 i wielu innych),
a koncepcję tę Sąd podziela.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

[SOP]

r.g.